

thuis bij de

AMISH

EEN LEVEN VAN EENVOUD

thuis bij de

AMISH

EEN LEVEN VAN EENVOUD

samenstelling en redactie:
Daniëlle Heerens

Thuis bij de Amish biedt een kijkje in het dagelijks leven van de Amish. We leren de Amish cultuur kennen met al haar bijzondere gebruiken en tradities. Een cultuur waarin omzien naar elkaar hoog in het vaandel staat en het gezin nog steeds als hoeksteen van de samenleving wordt beschouwd.

Romans over de Amish zijn ook in Nederland erg populair. Met hun leven in eenvoud, rust en orde zijn de Amish een bevolkingsgroep die sterk tot de verbeelding spreekt. Zeker tegenwoordig, nu veel mensen op zoek zijn naar een rustpunt in hun jachtige leven. Die de 24 uurseconomie met haar overdaad aan informatie en altijd-bereikbaar-zijn even willen ontvluchten en verlangen naar de tijden van weleer, toen geluk nog heel gewoon was.

Zelf noemen de Amish zich 'plain people': mensen die kiezen voor eenvoud, nederigheid en gelijkheid. Te midden van de moderne wereld houden zij vast aan hun traditie, waarin de ene mens niet belangrijker is dan de andere. Ze trekken samen op, samen staan ze sterk, met het geloof in God als fundament.

Veel lees- en kijkplezier.

Als je je rijk wilt
voelen

tel dan je
zegeningen die
NIET TE KOOP zijn.

— — — — —
AMISH SPREEKWOORD

Ontstaan van de Amish

De Amish vormen een christelijke groepering die in het begin van 16e eeuw tijdens de Reformatie ontstond. Een halve eeuw later verscheen Jakob Ammann op het toneel, die zich onderscheidde door zijn afwijkende ideeën. Niet veel later scheidde een gedeelte zich af om zich achter hem te scharen. De eerste Amish.

De Amish geschiedenis vindt zijn oorsprong in het begin van de 16e eeuw, tijdens de Reformatie. Een van de verschillende stromingen die toen in Europa ontstonden, waren de Dopersen. Zij streefden de volwassendoop en een besloten gemeenschap met strenge regels na en zij bemoeiden zich zo min mogelijk met de wereld.

Volgens sommigen van hen ging de hervorming van de rooms-katholieke kerk echter te traag. Zij meenden dat de christenen dichter bij de Bijbel moesten leven en dat er een duidelijke scheiding tussen kerk en

staat moest zijn. In 1525 scheidde men zich daarom definitief af van de Dopersen. Een nieuwe beweging was geboren: de Wederdopers.

Deze Wederdopers werden in Zwitserland en Duitsland gezien als een bedreiging voor de gevestigde orde van de kerk en de overheid. Men beschouwde hen als ketters. Er ontstond een grimmige vervolging.

Ook tussen de Wederdopers onderling ontstonden meningsverschillen. Een van de gezichten in die discussie was Menno Simons, een geboren Fries. Al snel kreeg hij zijn eigen volgelingen: de Mennonieten.

Na honderd jaar felle vervolging nam de hevigheid van de uitroeiing en het aantal moorden af, maar zowel de Wederdopers als de Mennonieten werden nog steeds beboet, gevangengenomen en weggevoerd vanwege hun geloof. Velen vluchtten naar de bergen waar ze zich op het boerenleven concentreerden en al snel was dat iets waar ze in uitblonken.

Het woord 'Amish' is afgeleid van Jakob Ammann, een invloedrijke figuur binnen de gemeenschap, die zich in 1693 met een groep afscheidde van de kerk van de

Mennonieten, omdat in zijn ogen de Mennonieten niet radicaal genoeg waren.

Nieuwe Wereld

Op de vlucht voor vervolgingen vestigden honderden Amish zich later ook in Amerika, de 'Nieuwe Wereld'. William Penn, zelf een Quaker, die een uitgestrekt gebied in Amerika toegewezen had gekregen om er een nieuwe kolonie te stichten, nodigde diverse vervolgte religieuze groepen uit om daar te komen wonen, met de belofte dat ze niet langer vervolgd zouden worden vanwege hun overtuiging. Er werden nieuwe gemeenschappen gevormd en meer en meer Amish emigreerden naar hun nieuwe thuis: Pennsylvania, genoemd naar William Penn.

Aan het eind van de 18e eeuw waren er naar schatting zo'n vijfhonderd Amish naar Amerika geëmigreerd. In de volgende eeuw volgden nog eens drieduizend Amish hun voorbeeld. Aan het begin van de 20e eeuw bedroeg het aantal Amish in Noord-Amerika zo'n vijfduizend mensen. Inmiddels is dat uitgegroeid tot meer dan een kwart miljoen. Ruwweg kun je zeggen dat met de huidige groei de Amish populatie elke twintig jaar verdubbelt.

Amish gemeenschappen vind je in 28 van de 52 Amerikaanse staten, en in de Canadese provincie Ontario. De staten met de grootste populaties Amish zijn nog steeds Pennsylvania en Ohio, en hier vind je de meeste gemeenschappen in de streken Holmes County en Lancaster County.

Op hun vlucht voor
vervolgingen
vestigden
HONDERDEN Amish
zich later ook in
Amerika.

Dagen zijn als
koffers – ze hebben
allemaal HETZELFDE
FORMAAT, maar
sommige mensen
weten er **meer** in te
stoppen dan anderen.

AMISH SPREEKWOORD

Taal

Het grootste deel van de Amish en de Mennonieten in Noord-Amerika spreekt vloeiend twee talen: Engels en Pennsylvania Dutch – door de Amish zelf vaak als *Deitsch* aangeduid. Er zijn ook mensen die het Pennsylvania German noemen om te benadrukken dat het meer neigt naar het Duits dan naar het Nederlands.

Pennsylvania Dutch ontstond in de 18e eeuw als gevolg van de immigratie van Duitssprekenden uit Europa naar Pennsylvania; slechts een klein deel van deze grote groep was Mennonitisch of Amish. Wat voor Duits dialect ze in Europa ook spraken, de Amish omarmden dit Pennsylvania Dutch, dat nog het meest leek op het Duitse dialect dat in het zuidoosten van Palatinate werd gesproken. Slechts tien tot vijftien procent van het vocabulaire is aan het Engels ontleend.

Ofschoon de Amish oorspronkelijk slechts een minderheid van de Pennsylvania Dutch-sprekende bevolking was, zijn ze nu – samen met de Mennonieten – de laatsten die deze taal actief gebruiken en doorgeven aan hun kinderen. Het spreken van het Pennsylvania Dutch is een belangrijk kenmerk van de Amish identiteit geworden en toont tegelijkertijd hun afkomst aan.

Tot hun zesde jaar spreken kinderen overigens nog helemaal geen Engels: dat leren ze pas op school. Want de Amish spreken in het dagelijks leven Pennsylvania Dutch, evenals in de kerkdiensten. Engels wordt alleen gebruikt om met kennissen en vrienden die niet-Amish zijn te spreken, en om te lezen en schrijven, aangezien de beschikbare lectuur voornamelijk in het Engels of Duits geschreven is. Ook op school wordt er lesgegeven in het Engels.

Tot hun ZESDE JAAR
spreken kinderen nog
helemaal geen Engels:
dat leren ze pas
OP SCHOOL.

Als je je rijk wilt voelen,
TEL dan je zegeningen
die niet TE KOOP zijn

AMISH SPREEKWOORD

Paardengetrappel klinkt in de verte, tussen de groene velden komt een zwarte koets tevoorschijn en de man glimlacht als hij voor zich kijkt. Drie meisjes, hand in hand. Hun paarse jurkjes dansen op en neer, een paar speelse krullen piepen onder hun kapjes vandaan. Ze hebben niets in de gaten, ze zijn op weg... naar huis.

Thuis bij de Amish biedt een kijkje in het leven van de mensen die zich ook wel de *plain people* noemen: eenvoud, nederigheid en gelijkheid staan hoog in het vaandel. Ze trekken samen op, samen staan ze sterk, met het geloof in God als fundament.

Welkom thuis bij de Amish!

ISBN 978 90 435 2481 0 • NUR 713

9 789043 524810

WWW.KOK.NL